

tečnost rozsudku podle čís. 9 a) § 281 tr. ř. K odůvodnění výroku, že obžalovaný nemusel věnovati levé straně silnice takovou pozornost jako středu a pravé straně, uvádí soud, že na levé straně silnice neměl ani dospělý co činiti, tím méně dítě, an právě na této straně silnice není chodník. Tomuto výroku vytyká zmateční stížnost nedostatky důvodů, ve skutečnosti neúplnost, a to právem, ježto soud přehlíží, že dítě bylo na banketu silnice, tedy na místě každému přístupném, že na tomto místě jest zábradlí, zajisté jen k ochraně lidí (po případě i povozů po silnici jedoucích) a že obžalovaný jel právě na té straně, kde bylo dítě, nehledíc ani k tomu, že, jak rozsudek zjišťuje, právě naproti místu úrazu na pravé straně silnice jest hostinec. Jen mimochodem budiž podotčeno, že chodník pro pěši na pravé straně jest stejně nedlážděný, jako jest nedlážděný silniční banket na levé straně, kde bylo dítě. Tyto pominuté okolnosti mohou míti závažný význam pro posouzení otázky, směl-li se obžalovaný za dané situace beztretně obmeziti na méně pečlivé pozorování levé strany čili nic; zejména okolnost, že obžalovaný jel po levé straně silnice, tedy směrem k místu, kde bylo dítě, může míti závažný význam pro otázku, mohl-li je obžalovaný snadno i při největší pozornosti přehlédnouti, jak praví rozsudek, čili nic; k tomu jest dodati, že podle zjištění soudu dítě dřepělo u zábradlí (podle seznání svědka V-a bylo přikrčeno u zábradlí) a nikoliv, jak praví rozsudek, že »tedy zajisté dřepělo u sloupku«, což by mohlo sváděti k nesprávnému mínění, že dítě bylo zakryto sloupkem; to ani rozsudek nezjišťuje a ani z výsledků řízení nevyšlo na jevo. Pro otázku viny, nepozorné a neopatrné jízdy obžalovaného, není bez významu ani okolnost, potvrzená svědkem V-em, že dítě mělo položenou housku na kraji dlážděné silnice (kudy právě obžalovaný jel), což potvrdil i svědek Hugo V., kterou soud rovněž přešel mlčením, a toto opomenutí zmateční stížnost právem vytyká jako neúplnost. Jeť tato okolnost důležitá proto, že z ní lze usuzovati na míru pečlivosti, s jakou obžalovaný pozoroval nejen levý banket, který měl ostatně také před sebou, nýbrž vůbec silnici přímo před autem. Okolnost potvrzená oběma svědky, nasvědčovala by též tomu, že cesta byla úplně přehledná. Pro vytknuté vady rozsudku bylo zmateční stížnosti vyhověti a napadený rozsudek zrušiti a uznati, jak se stalo.

Čís. 3893.

Rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího, odmítající zmateční stížnost (odvolání) podle čl. 4 odst. 3 nař. čís. 17/1926, jest konečným právoplatným rozhodnutím; opětne vyřízení odmítnutých opravných prostředků jest vyloučeno; ministerstvo spravedlnosti nemůže změnit ani rušiti ono rozhodnutí (§ 7 zák. čís. 122/1920).

(Rozh. ze dne 11. června 1930, Zm I 639/29-4.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací odmítl usnesením ze dne 20. prosince 1929, Zm I 639/29-1 zmatečnou sílnost a odvolání obžalovaného z těchto důvodů: Právo používat při podáních jazyka jiného než státního přiznáno jest ustanovením § 2 zákona z 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. a čl. 14 nařízení z 3. února 1926, čís. 17 sb. z. a n. jen československým státním občanům, a to jen za dalších zákonných předpokladů tamže uvedených, jak již nejvyšší soud opětovně rozhodl.

Stěžovatel jest podle oznámení a svého vlastního údaje příslušný do N. v Bavořích, tedy cizinec. Poněvadž stěžovatel učinil svá podání právním zástupcem v jazyku německém, nehodějí se podle předpisu čl. 4 odst. 3 nař. čís. 17/26, by o nich bylo po zákonu zahájeno jednání, a byla odmítnuta.

Do tohoto usnesení stěžoval si obžalovaný k presidiu nejvyššího soudu, jež jeho stížnosti rozhodnutím ze dne 3. února 1930 nevyhovělo. Do rozhodnutí presidia nejvyššího soudu stěžoval si obžalovaný k ministerstvu spravedlnosti, jež jako dohlédací úřad podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. výnosem čís. 6464/30 zrušilo napadené usnesení presidia nejvyššího soudu a uložilo mu, by meritorně rozhodlo o stěžovatelově stížnosti do usnesení nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1. Presidium nevyhovělo po té stížnosti usnesením ze dne 26. února 1930 proto, že opravné prostředky byly usnesením nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1 odmítnuty v poslední soudní stolici a právoplatně (důvody uvádí níže citovaný výnos ministerstva spravedlnosti čís. 10.154/30). Do tohoto usnesení stěžoval si obžalovaný znovu k ministerstvu spravedlnosti, jež výnosem čís. 10.154/30 změnilo napadené usnesení v ten smysl, že se zrušuje usnesení nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1, pokud jím byla zmatečná stížnost a odvolání stěžovatelovo odmítnuto, a že jest nejvyšší soud povinen tuto zmatečnou stížnost a odvolání přijmouti a nehledě k uplatněnému důvodu odmítnutí o nich po zákonu rozhodnouti. O důvodech: Ministerstvo spravedlnosti zrušilo výnosem z 19. února 1930, č. j. 6464/30 rozhodnutí presidia nejvyššího soudu z 3. února 1930, č. j. Pres. 175/30 a uložilo mu, by meritorně rozhodlo o stěžovatelově stížnosti do usnesení nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1. Presidium nevyhovělo poté stížnosti proto, že prý zmatečná stížnost a odvolání byly usnesením nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1 odmítnuty a odmítnutí opravného prostředku, které se stalo v poslední soudní stolici, má za následek pravomoc soudního rozhodnutí a nelze se již prý vraceti k opětovnému vyřízení věci právoplatně rozhodnuté, která nemůže býti dotčena pozdějším administrativním opatřením presidia nejvyššího soudu jako úřadu správního (§§ 96, 98 úst. list.). Nemohlo proto prý býti presidiem nejvyššího soudu učiněno žádné další opatření (článek 96, odst. 3., jaz. nař.). Presidium nejvyššího soudu jest tu patrně v právním omylu. Usnesení nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1 obírá se jen jazykovou otázkou podání a byla zmatečná stížnost a od-

volání stěžovatelovo podle čl. 4, odst. 3., jaz. nař. odmítnuto jenom proto, že od stěžovatele, příslušníka cizího státu, byla podána v německém jazyku. Jde tu ryze o spor o užití jazyka. Takové spory přikázal § 7 jaz. zák. jedině a výlučně k rozhodnutí dohlédacím správním úřadům; tím bylo tudíž konečné rozhodování o jazykových otázkách odňato vůbec soudům a tedy i nejvyššímu soudu. Předpis čl. 4 jaz. nař. jest provedením ustanovení jazykového zákona. Usnesení podle něho vydané jest podrobeno jako každé jiné usnesení a rozhodnutí v jazykových věcech, třebaže bylo vydáno soudem, aneb i nejvyšším soudem jako poslední soudní stolicí, opravným prostředkům § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. Je-li však vyhrazeno dohlédacím správním úřadům rozhodovati o všech jazykových sporech, nenabývá ani výrok soudu v takové otázce, která se stala spornou, právní moci, dokud neuplynula lhůta určená k stížnosti v čl. 96 jaz. nař. anebo dokud správní úřad nerozhodl právoplatně o podané stížnosti. Do té doby není také na dobro upraven právní poměr mezi stranami, neboť jednak není právoplatně rozhodnuta jazyková otázka podání nebo přednesu, jednak jest tu opravný prostředek nevyřízený věcně právě pro spornou jazykovou otázku. Mylný jest názor, že správním úřadům jest zakázáno § 96 úst. list. zasahovati i do rozhodování o ryze jazykové otázce soudy, když § 7 jaz. zák., zákona to rovněž ústavního, přikázal rozhodování sporů o užití práva přímo a výlučně těmto úřadům a § 96, odst. 2. úst. list. nad to ustanovil, že řešení sporů o příslušnost mezi soudy a úřady správními upravuje zákon, tu však by spor neměl ani vzejíti, hledíc k jasnému ustanovení § 7 jaz. zák. Považuje-li presidium nejvyššího soudu usnesení nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1 za konečné, přehlíží tyto předpisy a zasahuje samo do práva zaručeného ústavním zákonem dohlédacím správním úřadům. Ministerstvo spravedlnosti přiznalo již ve výnosu z 19. února 1930, č. j. 6464/30 stěžovateli právo podle § 2 jaz. zák. zaručené příslušníkům jazyka menšiny. Ministerstvo spravedlnosti odkazuje na tento výnos. Bylo proto důsledkem toho nutno usnesení nejvyššího soudu z 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1, pokud jím byly zmateční stížnost a odvolání stěžovatelovy odmítnuty, zrušiti a tím způsobem zjednati přiměřenou nápravu podle čl. 96 a 97 jaz. nař.

Presidium nejvyššího soudu předalo věc senátu nejvyššího soudu k dalšímu opatření. Senát nejvyššího soudu se usnesl, že trvá na tom, že zmateční stížnost a odvolání obžalovaného byly vyřízeny odmítnutím dne 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1 a že nemohou býti vyřízeny znovu.

O d ů v o d n ě n í:

V řízení trestním jest podle čl. I. uvoz. zák. k trestnímu řádu ze dne 23. května 1873, čís. 119 ř. zák. tento trestní řád jediným předpisem pro řízení o zločinech, přečinech a všech jiných činech trestných, soudům k rozsuzování přikázaných, pokud jde o pořad soudních stolic

a účinky právoplatných soudních rozhodnutí. Podle § 1 tr. ř. lze za činy soudům k rozsuzování přikázané trestati jen, předcházelo-li trestní řízení podle tohoto řádu trestního a na základě rozsudku, vyneseného příslušným soudem. Podle § 8 čis. 5, § 16 tr. ř. rozhoduje nejvyšší soud jako soud zrušovací o zmatečných stížnostech a v případě § 296 tr. ř. i o odvolání ve stolici poslední s platností konečnou, nechť opravné prostředky zamítne z důvodů meritorních či odmítne z důvodů formálních, na př. že se podle čl. 4 odst. 3 nař. čis. 17/26 nehodí, by o nich bylo po zákonu zahájeno jednání. I v tom případě jde o výkon soudcovské pravomoci, o akt judikatury. Podle tohoto platného trestního řádu, jediného to předpisu pro řízení trestní, není jiná vyšší soudní stolice nebo dokonce úřad správní, který by měl právo a moc, měnit nebo rušit rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího o zmatečné stížnosti po případě i o odvolání. Nedopouští to ani zákon ani právní jistota a bezpečnost ve státě. Podle trestního řádu zamítnutím neb odmítnutím zmatečné stížnosti (a odvolání) obžalovaného vchází odsuzující trestní rozsudek v moc práva. Tím okamžikem stal se vykonatelným a podle § 397 tr. ř. stát jako výsostný majitel veřejného juris puniendi nabyt nezadatelného práva na bezodkladný výkon nepodmíněně uloženého trestu a podle § 401 tr. ř. nemůže výkon trestu na svobodě přesahujícího jeden rok ani na krátkou dobu býti odložen. Tím okamžikem soukromý účastník získal podle § 378 tr. ř. v rozsudku neodňatelný mu exekuční titul, a tím okamžikem pozůstalost (dědicové) trestným činem usmrceného (Adama H-a) nabyli podle § 268 c. ř. s. konečný základ pro civilní spor, an jest civilní soud vázán obsahem právoplatného odsuzujícího rozsudku soudu trestního; jest to jejich jus quaesitum. Nejvyšší soud jako soud zrušovací trvá na tom, že není osobováním si práva přičítícího se ústavnímu zákonu podle § 7 jaz. zák. čis. 122/1920, má-li své rozhodnutí vydané podle čl. 4 odst. 3 jaz. nař. čis. 17/26 za konečné vyřízení věci, ano nejde tu o spor o užití jazyka ve smyslu § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař., který vzejde teprve podáním jazykové stížnosti k dohlédacímu úřadu, nýbrž o konečné vyřízení podání nehodícího se, by o něm bylo jednáno meritorně, t. j. ve věci samé. Že by správní úřad rozhodující spor o užití jazyka podle § 7 jaz. zák. a čl. 96 jaz. nař. byl oprávněn zrušit soudní rozhodnutí odmítající podání podle čl. 4 odst. 3 jaz. nař., nelze dovodit z předpisů jazykových. Jazykové nařízení čis. 17/26 přikazuje správním úřadům v čl. 96 odst. 3 jen, by rozhodly co nejrychleji a nařídily případnou nápravu, která jest podle povahy věci ještě možná. Náprava však není možná, když byly zmatečná stížnost a odvolání odmítnuty právoplatným a vykonatelným usnesením, rozhodnutím nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího. Nemožnost nápravy plyne jasně z toho, co svrchu uvedeno v odst. 1 a 2. Z toho také plyne zcela zřetelně, že již samo jazykové nařízení počítalo s právoplatným odmítnutím podání jazykově vadného jako konečným jeho vyřízením, když omezilo pravomoc dohlédacích úřadů správních jen na případnou nápravu, pokud jest ještě možná podle povahy věci. Tu již podle povahy věci možná není. Rozhodnutí nejvyššího soudu jako soudu zrušovacího ze dne 20. prosince 1929, č. j. Zm I 639/29-1, od-

mítající opravné prostředky obžalovaného, jest konečným právoplatným rozhodnutím soudu ve věci trestní a opětné vyřízení zmateční stížnosti a odvolání, právoplatně odmítnutých, jest vyloučeno.

Čís. 3894.

Skutková podstata zpronevěry předpokládá, že jde o věci pachateli cizí.

Subjektivní stránka zpronevěry (zlý úmysl) vyžaduje i vědomí pachatelovo, že jde o věc jemu svěřenou, a vědomí a vůli, určitým naložením s ní ji za sebou zadržeti nebo sobě přivlastniti (vědomí protiprávnosti).

(Rozh. ze dne 12. června 1930, Zm I 905/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmatečným stížnostem obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Liberci ze dne 30. srpna 1929, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil témuž soudu první stolice k novému projednání a rozhodnutí, mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti jsou v právu, pokud uplatňují jednak neúplnost skutkových zjištění nutných k posouzení, zda šlo o věci svěřené, po případě nedostatek odůvodnění v tom směru (§ 281 čís. 5 tr. ř.), jednak napadají s hlediska zjištění důvodem zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. samo právní pojmání této náležitosti zločinu zpronevěry. Rozsudek zjišťuje jen, že, když M. žádal pro své pohledávky zajištění, stalo se tak tím způsobem, že se obžalovaní zavázali dáti M-ovi celý povoznický inventář jako záruku a tvrdili o něm, že jest jejich majetkem; o něm měla býti u advokáta Dra K-e později sepsána smlouva. Smlouvu tu, vlastně dopis ze dne 5. října 1928 podepsali bez námítky teprve po návratu, ježto před tím inventář prodali a uprchli. Smlouvu předchozí, vlastně potvrzení podepsali 25. srpna 1928. Podle této smlouvy ponechal M. obžalovaným věci ty k užívání. Ježto věci podle tohoto zjištění byly prodány ještě před podpisem dopisu z 5. října 1928, nemohou ovšem jeho ustanovení býti základem pro posouzení, zda podle nich byly věci obžalovaným svěřeny, a mylně i zmateční stížnost obžalované Hedviky R-ové na jejich základě napadá pojem svěřenosti. Jen z obsahu potvrzení z 25. srpna 1928, jež zcizení věcí předcházelo, lze při posuzování této náležitosti zločinu zpronevěry vycházeti. Tu však právem poukazuje zmateční stížnost W-ova k tomu, že nalézací soud bez náležitého logického odůvodnění jen (jako nepochybné) zjistil, že obžalovaným byly věci svěřeny na základě smlouveného nebo smlouvě podobného právního poměru. Rozborem tohoto právního poměru se nalézací soud